

Ambassadeurs voor 75 jaar vrijheid
2

Een veilige jaarwisseling
6

Senioren kiezen plek voor banken
8

Vaccineren blijft belangrijk
9

De (kandidaat-) wethouders van het nieuwe college van Den Haag. Vooraan: Kavita Parbhudayal, Liesbeth van Tongeren, Boudewijn Revis, Bert van Alphen en Martijn Balster. Daarachter: Robert van Asten, Saskia Bruines en Hilbert Bredemeijer. Op 19 december worden de nieuwe wethouders geïnstalleerd.

MARTIJN BEEKMAN

Samen voor de Stad

De politieke partijen VVD, D66, GroenLinks, CDA en PvdA gaan samen de stad besturen. Ze hebben een nieuw coalitieakkoord gemaakt. Het akkoord heeft als titel 'Samen voor de Stad'.

■ ■ Bouwen en Wonen, Mobiliteit en Bereikbaarheid, Duurzaamheid en Energietransitie en Kansen voor

Iedereen en Veiligheid zijn de kernthema's van de nieuwe coalitie.

De gemeente heeft ruim 650 miljoen euro ontvangen door de verkoop van Eneco-aandelen. De coalitie investeert dit geld in het bereikbaar houden van de stad en in beter openbaar vervoer, in het verduurzamen van de stad en in stadsontwikkeling en woningen.

In het akkoord is plaats voor het onderwerp Integriteit. Herstel van vertrouwen is een van de belangrijkste prioriteiten van deze coalitie.

Boudewijn Revis (VVD), Kavita Parbhudayal (VVD), Robert van Asten (D66), Saskia Bruines (D66), Liesbeth van Tongeren (GroenLinks) en Bert van Alphen (GroenLinks)

blijven wethouder. Hilbert Bredemeijer is kandidaat-wethouder namens het CDA en Martijn Balster namens de PvdA. De gemeenteraad bespreekt het coalitieakkoord op 19 december. Dan worden ook de nieuwe wethouders geïnstalleerd.

➔ Lees verder op pagina 4
Plannen uit het coalitieakkoord

Gemeente gesloten met de feestdagen

■ De gemeente is gesloten op woensdag 25 december en donderdag 26 december (Kerstmis) en woensdag 1 januari (Nieuwjaar). Ook rond de feestdagen zijn er aangepaste openingstijden. Kijk voor een overzicht op denhaag.nl. Wilt u weten wanneer uw huisvuil wordt opgehaald? Kijk dan op de huisvuilkalender.

■ Meer informatie?
denhaag.nl/actueel
denhaag.nl/huisvuilkalender

Geen contact meer met de gemeente via WhatsApp, LiveChat blijft

■ Sinds 1 december kunt u helaas geen contact meer opnemen met de gemeente via WhatsApp. Het telefoonnummer waarmee u met de gemeente kunt appen, is sinds 1 december niet meer bereikbaar. U kunt wel met het KlantContact-Centrum van de gemeente blijven chatten via LiveChat. Zo kunt u nog steeds snel, gemakkelijk en veilig uw vraag stellen en krijgt u snel antwoord. Kijk voor LiveChat en alle andere mogelijkheden om

contact op te nemen op www.denhaag.nl/contact. Het gebruik van WhatsApp door overheden is sinds 7 december niet meer toegestaan en het bedrijf heeft de voorwaarden hiervoor gewijzigd. U kunt WhatsApp wel blijven gebruiken voor individueel contact met medewerkers van de gemeente.

■ Meer informatie?
denhaag.nl/contact

DenHaag.nl uitgelicht

■ Sneeuw of ijzel?
Inwoners kunnen gratis strooizout afhalen. Kijk voor adressen en strooiroutes op denhaag.nl/gladheid.

■ Langskomen bij de gemeente?
Maak een afspraak via denhaag.nl/afspraak.

Contact	2
Ombudsman	3
Den Haag maakt het Gemeenteraad	5
Mantelzorg	10
Agenda	11
	12

75 jaar vrijheid Haagse Vrijheidsambassadeurs slaan brug tussen jong en oud

‘Ik geloof in het delen van verhalen’

In 2020 viert Den Haag 75 jaar vrijheid. 21 Haagse Vrijheidsambassadeurs gaan verhalen ophalen van mensen die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt. Daarmee slaan ze een brug tussen jong en oud.

Leila Penjavorac (36) weet hoe kostbaar vrijheid is en hoe je het zomaar kunt verliezen. 9 jaar was ze toen de oorlog uitbrak in Bosnië-Herzegovina (voormalig Joegoslavië). Het Servische leger veroverde haar woonplaats Doboï. Bosniërs en Serviërs hadden daar altijd vreedzaam samengewoond. Na anderhalf jaar oorlog werd de stad etnisch gezuiverd. Met haar ouders en broertje sloeg ze op de vlucht. Als Bosnisch gezin was hun leven in gevaar. Dankzij de hulp van Servische en Bosnische vrienden kwamen ze uiteindelijk in Nederland terecht. ‘Die oorlog was heel onwerkelijk. Mijn ouders konden niet geloven dat dit in hun land kon gebeuren.’

Corrigerende generatie

Nu is Leila een van de Haagse Vrijheidsambassadeurs die jongeren wil betrekken bij de viering van 75 jaar vrijheid. ‘De generatie die de Tweede Wereldoorlog heeft meegemaakt wordt steeds ouder. Onze corrigerende generatie! Dat zijn de mensen die uit eigen ervaring kunnen zeggen wanneer het de verkeerde kant op gaat. Het is belangrijk dat we hun verhalen blijven vertellen. Na de Tweede Wereldoorlog zei iedereen: dit nooit meer. Maar in 1995 was er opnieuw een genocide in Europa, in Srebrenica.’

Jim van Dongen (17) woont al zijn hele leven in Den Haag en doet dit schooljaar eindexamen mavo op de Johan de Witt Scholengroep. Al sinds zijn 11^e is hij geobserveerd door de Tweede Wereldoorlog.

De Haagse Vrijheidsambassadeurs gaan verhalen ophalen van mensen die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt.

ARNAUD ROELOFSZ

75 jaar vrijheid in Den Haag

In 2020 is het 75 jaar geleden dat er een einde kwam aan de Tweede Wereldoorlog. Ook in Den Haag zijn er herdenkingen, vieringen, tentoonstellingen en andere activiteiten om hierbij stil te staan. Zo brengt een groep Haagse scholieren deze maand een bezoek aan Auschwitz en Birkenau. Daarvan wordt een documentaire gemaakt die vertoond kan worden op scholen. Wilt u ook een activiteit organiseren over 75 jaar vrijheid? Er zijn verschillende subsidies die u kunt aanvragen.

 Meer informatie?
75jaarvrijheiddenhaag.nl

‘Op Bevrijdingsdag keek ik met mijn ouders naar de film Schindlers List op tv. Die film raakte me. Dat meisje in die rode jas leek op mijn zusje. Na afloop moest ik erg huilen. Ik dacht: dit mag nooit meer gebeuren.’ Sindsdien zag hij meer films en documentaires over de Tweede Wereldoorlog. Dus toen zijn geschiedenisleraar vroeg wie er met een groep Haagse scholieren mee wilde naar Auschwitz meldde hij zich gelijk aan. Van het een kwam het ander en nu is hij een van de jongste Haagse Vrijheidsambassadeurs. ‘Ik vind het belangrijk dat andere jongeren ook weten wat er toen is gebeurd. Omdat ik zelf ook jong ben kan ik daarbij helpen.’

Leila doet als presentator veel projecten met jongeren op het gebied van vrede en recht. In 2017 riep de jury van AD Haagsche Courant haar uit tot Hagenaar

van het jaar. ‘Ik vind dat we die 75 jaar vrijheid heel bewust moeten beleven. Iedereen is verantwoordelijk voor die vrijheid. In Berlijn deed ik de luistertour bij het Holocaust monument. Op de muur staat. ‘It happened, so it can happen again.’ Ik heb drie uur lang gehuild. Zoiets hadden wij ook meegemaakt. Maar het is niet de geschiedenis die zichzelf herhaalt, het zijn de mensen die zichzelf herhalen. Oorlog heeft met mensen te maken. Daarom geloof ik in het delen van verhalen met elkaar. Vrijheid gaat ook om gelijkwaardigheid. Als je de ander kent, ben je veel minder in staat de ander iets aan te doen. Zoals de Servische en Bosnische vrienden van mijn ouders die ons hielpen, ook al was dat met gevaar voor eigen leven. Een goede daad van een mens, kan je het vertrouwen in de mensheid laten behouden.’

Contact met de gemeente

E-mail: www.denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: www.denhaag.nl/contact (zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag, facebook.com/gemeenteDH, instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op www.overuwbuurt.overheid.nl

Stadsdeelkantoren

Centrum/Stadhuis, Spui 70, 2511 BT Den Haag
Escamp, Leyweg 813, 2545 HA Den Haag
Haagse Hout, Loudonstraat 95, 2593 RV Den Haag
Laak, Slachthuisplein 25, 2521 EC Den Haag
Leidschenveen-Ypenburg, Brigantijnlaan 303, 2496 ZT Den Haag
Loosduinen, Kleine Keizer 10, 2553 CV Den Haag
Scheveningen, Scheveningseweg 303, 2584 AA Den Haag
Segbroek, Fahrenheitstraat 190, 2561 EH Den Haag
Openingstijden: www.denhaag.nl/stadsdeelkantoren
Telefoon: 14070

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 29 januari
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70, Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Hans Oerlemans
Klachten bezorging: www.denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, IDC
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl of bel (070) 353 26 30

Gemeentelijke steun voor grote evenementen en festivals

De gemeente ondersteunt in 2020 opnieuw achttien grote evenementen. Deze maken Den Haag aantrekkelijk voor bezoekers en bewoners en zijn goed voor de werkgelegenheid in onze stad.

■ ■ Steun is er bijvoorbeeld voor de NN CPC Loop Den Haag, het Bevrijdingsfestival Den Haag, Parkpop, Vlaggetjesdag, het Internationaal Vuurwerk Festival Scheveningen en de Royal Christmas Fair. Maar ook voor The Crave Festival, Jazz in de Gracht en BonFire Beach Fest. Wethouder Bruines (Economie): 'We geven geld voor grote evenementen en festivals omdat we ook in 2020 een leuke stad willen zijn waar mensen graag komen, maar dit zijn ook echt Haagse feesten voor onze eigen inwoners. De komst van dit soort evenementen draagt bij aan een levendig Den Haag. Tegelijkertijd stimuleren we de lokale economie; daar profiteren Haagse ondernemers van.'

Door meerjarige financiële bijdragen geeft de gemeente toonaangevende evenementen de kans zich door te ontwikkelen. Hierbij horen nationale vieringen zoals het Bevrijdingsfestival Den Haag en The Life I Live (Koningsnacht/Koningsdag). Maar ook Parkpop en de Royal Christmas Fair kunnen door meerjarige steun kwalitatief nog betere evenementen organiseren. Er worden met alle partijen duidelijke afspraken gemaakt over de gewenste ontwikkeling van het

evenement en hoe de lokale economie hier nog meer van kan profiteren.

Organisatoren kunnen jaarlijks een aanvraag indienen voor een bijdrage vanuit het budget voor Grootchalige Publieksevenementen. Voor het evenementenjaar 2020 kent het college € 2.550.000 toe aan 18 evenementen. Net als voorgaande jaren is daarnaast € 400.000 gereserveerd voor het Promotiefonds Kleinschalige Publieksevenementen.

Bevrijdingsfestival Den Haag op het Malieveld.

HENRIËTTE GUEST

Alleen voetgangers in Grote Marktstraat tijdens 'royal shopping weekends'

De Grote Marktstraat is tijdens de 'royal shopping weekends' in december alleen toegankelijk voor voetgangers. Zo krijgen winkelende mensen meer ruimte.

■ ■ De gemeente komt met deze actie tegemoet aan de wens van winkeliers en winkelend publiek om in december al die extra mensen die de binnenstad bezoeken om hun inkopen te doen, de ruimte te geven.

De Grote Marktstraat is een drukke straat waar veel laden en lossen is, mensen winkelen en fietsers rijden. Het laden en lossen blijft doorgaan, maar van 14 tot en met 16 december en 21 tot en met 23 december is de straat tussen 12.00 en 21.00 uur afgesloten voor fietsverkeer.

Gratis bewaakte stallingen

De gemeente zet de Grote Marktstraat af met hekken. Verkeers-

regelaars vragen mensen om hun fietsen buiten deze straat te parkeren. Dat kan gratis en bewaakt bij vier fietsstallingen van Biesieklette. De stallingen zijn aan de Grote Markt, de Voldersgracht, de Kranestraat (ook betaald parkeren voor scooters) en onder het stadhuis.

Meer informatie?
denhaag.nl/actueel

Verlengen rijbewijs nu ook met iPhone

■ Online je rijbewijs verlengen kan nu ook met een iPhone (model 7 of hoger en iOS 13). Dit was eerst niet mogelijk, omdat Apple de NFC-lezer niet had opengesteld. Den Haag doet sinds 18 juli mee met de proef 'digitaal aanvragen rijbewijs' van de RDW. De proef is een succes. Op 15 november is in Den Haag het 10.000^{ste} rijbewijs digitaal verlengd.

Meer informatie?
denhaag.nl/rijbewijs

Wie verdient een Haags Jeugdlintje?

Kent u actieve jonge Hagenaars tussen 6 en 23 jaar die zich belangeloos inzetten voor een ander of voor de stad? Meld ze dan vóór 2 februari 2020 aan voor een Haags Jeugdlintje. Aanmelden kan via www.denhaag.nl/jeugdlintje. Daar vind u ook meer informatie over de voorwaarden.

Ombudsman

Zorg(e)loos 18

'Onze pleegdochter wordt binnenkort 18 jaar,' vertelt mevrouw Z aan de jeugdbudsmans. 'Heel leuk natuurlijk en reden voor een groot feest. Maar we zien ook een probleem op ons afkomen. Straks is ze volwassen, houdt dan alle jeugd- en pleegzorg op? En ook de vergoeding voor haar kosten? Ze kan als scholier nog niet op eigen benen staan. Wat kunnen we doen?'

Van 18- naar 18+ is een kleine stap, maar financieel en juridisch is het een megalaport. Een 18-jarige moet ineens heel veel zelf regelen, van verzekeringen en zorgtoeslag tot het aanvragen van een DigiD. Voor jongeren in de jeugd- en pleegzorg kan het nog ingrijpender zijn. Strikt formeel eindigt jeugdhulp op de 18^e verjaardag.

Gelukkig is de harde scheiding door aanpassingen in de regels al minder scherp geworden. Zijn er goede redenen voor, dan kan de jeugdzorg worden verlengd. Bij pleegzorg is dat inmiddels zelfs standaard zo geregeld. Het pleegcontract, de begeleiding en vergoeding kunnen doorlopen tot 21 jaar, als pleegouders en -kind dat willen.

De jeugdbudsmans overlegt met het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). Wat is er mogelijk in deze situatie? CJG maakt een afspraak met moeder en pleegdochter om hun wensen en verwachtingen te bespreken. Samen besluiten ze een aanvraag in te dienen voor verlengde pleegzorg.

Verder komt de pleegdochter van mevrouw Z mogelijk in aanmerking voor een tegemoetkoming in de studiekosten. Het is een bedrag bedoeld voor schoolgeld, boeken en reiskosten. Als een jongere 18 jaar wordt, gaat de tegemoetkoming het volgende kwartaal in. Daar kunnen een aantal weken of maanden tussen zitten zonder vergoeding.

Een tip voor alle bijna 18-jarigen: begin ruim voor je verjaardag financiële en andere zaken te regelen. Het is een hele waslijst. Bekijk de 18+ checklist op www.jipdenhaag.nl.

De gemeentelijke ombudsman, de heer Heskes en de jeugdombudsman, mevrouw Nass behandelen klachten van burgers over de gemeente Den Haag en de Jeugdzorg.

Contact: Sint Jacobstraat 125, 2512 AN Den Haag

Telefoon: (070) 752 82 00

Website: ombudsman-denhaag.nl, jeugdbudsmansdenhaag.nl

Spreekuur: woensdag van 13.00 tot 15.00 uur

Nieuwe organisatie 'Den Haag Werkt'

■ De Haagse Groep en het Werkgeversservicepunt (WSP) gaan op 1 januari samen verder onder de naam 'Den Haag Werkt'. Den Haag Werkt helpt mensen die moeilijk aan de slag komen met het ontwikkelen van hun talenten en vaardigheden. Ook bedrijven en organisaties krijgen steun en advies, bijvoorbeeld bij het invullen van vacatures.

Meer informatie?
denhaag.nl/denhaagwerkt

Nieuwe stalling op de Denneweg

■ In het voormalig pand van bakkerij Hessing op Denneweg 128 is vanaf 20 december een nieuwe gratis fietsstalling voor bezoekers van de binnenstad. Er is plek voor 124 fietsen. De stalling is elke dag open van 7.30 tot 1.30 uur. Met de gratis Bikey van Biesieklette kun je je fiets stallen. Er is geen beheerder aanwezig. Wel hangen er bewakingscamera's.

Meer informatie?
biesieklette.nl

De onderhandelaars van het coalitieakkoord. Van links naar rechts: Janneke Holman (PvdA), Martijn Balster (PvdA), Boudewijn Revis (VVD), Erlijn Wenink (GroenLinks), Arjen Kapteijns (GroenLinks), Hanneke van der Werf (D66), Daniëlle Koster (CDA), Robert van Asten (D66), Frans de Graaf (VVD) en Kavish Partiman (CDA).

MARTIJN BEEKMAN

Nadat begin oktober het college viel, kreeg oud-wethouder Tom de Bruijn de opdracht om een nieuw stabiel stadsbestuur te formeren. Op 9 december presenteerden de onderhandelaars van VVD, D66 en GroenLinks, CDA en PvdA op Sportcampus Zuiderpark een nieuw coalitieakkoord. Hoe kijken zij aan tegen het resultaat?

Onderhandelaars over het coalitieakkoord

Boudewijn Revis (VVD)

'De stad Den Haag bevindt zich in zwaar weer. We willen dat de rust en stabiliteit terugkeert. Integriteit is topprioriteit. Het huishoudboekje moet op orde zijn. We hebben een tekort van 70 miljoen. Dat betekent moeilijke maatregelen. De OZB gaat omhoog, maar Den Haag blijft goedkoop. Het geld dat we krijgen uit de verkoop van Eneco gaan we niet verbrassen, maar investeren in de stad.'

Robert van Asten (D66)

'Ik ben heel blij dat we er met deze vijf partijen uit zijn gekomen. Wat we delen is dat we het graag samen met de stad willen doen. We voeren een gedegen financieel en economisch beleid. En ik ben onwijs trots dat we de strijd aangaan met ondermijning, zoals in de Weimarstraat en op de Zevensprong.'

Arjen Kapteijns (GroenLinks)

'Dit is een heel mooi akkoord. Er komt meer geld voor dak en thuislozen en voor mensen met

schulden. De bezuinigingen op de WMO en de jeugdzorg zijn voor de helft van tafel. In 2030 moet Den Haag een klimaatneutrale stad zijn. Daarom investeren we in warmtenetten, zonnepanelen en meer bomen.'

Daniëlle Koster (CDA)

'Het was belangrijk voor ons dat er zaken zouden veranderen. Zoals de bezuinigingen op de zorg. Die kwamen teveel terecht bij kwetsbare mensen. De OZB verhoging is lastig voor ons, maar zo kunnen we de lasten wel beter verdelen. Ik ben trots dat er een fonds komt voor betaalbare woningen.'

Martijn Balster (PvdA)

'De PvdA had veel kritiek op het vorige college. De verschillen waren groot. Maar we konden ze overbruggen. Er komt een flink bedrag voor sociale woningbouw en voor starterswoningen. De bezuinigingen op zorg en welzijn worden gehalveerd. Zo kunnen we de mensen ontzien. En we investeren in werk en armoedebeleid.'

(Kandidaat-) wethouders en de beoogde verdeling van de portefeuilles

- Boudewijn Revis (VVD): Financiën en Stadsontwikkeling
- Kavita Parbhudayal (VVD): Zorg, Jeugd en Volksgezondheid
- Saskia Bruines (D66): Economie, Internationaal en Dienstverlening
- Robert van Asten (D66): Mobiliteit en Cultuur
- Liesbeth van Tongeren (GroenLinks): Duurzaamheid en Energietransitie
- Bert van Alphen (GroenLinks): Sociale Zaken en Werk
- Hilbert Bredemeijer (CDA): Onderwijs, Sport en Buitenruimte
- Martijn Balster (PvdA): Wonen, Wijken en Welzijn

Plannen uit het coalitieakkoord

Een greep uit de plannen voor de komende drie jaar

Veilige stad

- Aanpak tegen ondermijning (vermenging van de onderwereld en de bovenwereld) wordt versterkt.
- Er komt meer ondersteuning voor gebieden waar de leefbaarheid en veiligheid onder druk staat, zoals de Zevensprong, de van Baerlestraat, de Weimarstraat en het Kaapseplein.
- De Pandbrigade wordt uitgebreid en gaat vaker controleren op overbewing, illegale bewoning en andere misstanden veroorzaakt door malafide huisjesmelkers.
- Er komt een experiment met vuurwerkafsteekzones tijdens de jaarwisseling.

Kansrijke stad

- De gemeente gaat verder met de verbetering van het welzijnswerk.
- Er komt extra geld voor de opvang en huisvesting van daklozen.
- Er komt een monument ter nagedachtenis van het slavernijverleden.
- Er komt extra geld voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

Mooie en leefbare stad

- Er komen op een innovatieve manier meer sportvoorzieningen in dichtbevolkte gebieden zoals het CID, Schilderswijk/Transvaal en Bezuidenhout.
- Er komen meer buurtsportcoaches en sportcombinatiefunctionarissen. Zo kunnen zoveel mogelijk Hagenaars kennismaken met sport.
- De gemeente maakt speelplekken toegankelijker voor kinderen met een rolstoel.
- Er komen meer natuurspeeltuinen.
- Samen met Dunea legt de gemeente watertappunten aan bij speel- en sportplekken.
- De buitenruimte wordt meer seniorvriendelijk.
- Er komt extra geld voor het opknappen van Nieuw-Waldeck, Houtwijk en Mariahoeve.
- De Centrale Bibliotheek wordt gemoderniseerd.

Duurzame stad

- 25.000 tot 30.000 woningen gaan over op schone energie.
- Er komen minstens drie nieuwe geothermiebronnen voor betaalbare, duurzame, lokale warmte.
- Er komt een fonds om het isoleren en verduurzamen van huizen en warmtenetten voor te financieren.
- Er komt meer groen in de meest versteende wijken.

Mobiele stad

- Er komen betere en snellere ov-verbindingen met Zuidwest, de Binckhorst en Scheveningen.
- Op korte termijn komen er ruimere tramstellen en wordt onderzocht of de reistijd op belangrijke tramtrajecten korter kan.
- Alle trams en bussen en perrons worden toegankelijk voor rolstoelgebruikers.
- Er komen ongelijkvloerse kruisingen op de Lozerlaan/Erasmusweg en het Hildebrandplein. Dat verbetert de doorstroming.

Groeiende stad

- Er komt een fonds voor de bouw van sociale woningen en starterswoningen.
- De gemeente voegt alleen woningen toe in wijken die daar beter van worden. Dat gebeurt in nauw overleg met de bewoners.
- De meeste nieuwe woningen komen in het CID (het gebied rondom de grote stations), de Binckhorst en Den Haag Zuidwest.
- Op de Binckhorst komt meer sociale woningbouw, bovenop de plannen die er zijn.

Lokale lasten

- De onroerende zaakbelasting (OZB) gaat omhoog.
- De hondenbelasting blijft bestaan.
- De gebieden waar betaald parkeren geldt worden groter.

De volledige tekst van het coalitieakkoord staat op www.denhaag.nl.

De gemeente investeert flink in de stad. De aanleg van nieuw openbaar vervoer en onderhoud aan wegen, bruggen en riolering brengen onvermijdelijk hinder met zich mee. Uiteindelijk is de stad straks klaar voor de toekomst. Op deze pagina leest u over plannen, werkzaamheden en resultaten.

Klaar

Terugblik op 2019

Zoals ieder jaar waren er ook in 2019 een paar grote projecten die veel impact hadden op de bereikbaarheid van de stad. In het voorjaar is het eerste gedeelte van de route Kijkduin-Houtrust afgerond. Ook is het eerste deel van de Erasmusweg klaar en is de Koningstunnel weer toegerust op de toekomst.

De nieuwe rotonde aan de Sportlaan.

MARTIJN BEEKMAN

Dit zijn slechts drie projecten uit een lange rij wegwerkzaamheden in de stad.

Oude riolering vervangen

Zo vervangt de gemeente jaarlijks ook kilometers oude riolering, is asfalt in veel straten aan vervanging toe en moeten kademuren

worden opgeknapt. De gemeente combineert werkzaamheden waar dat kan. Zo is op de Erasmusweg op sommige plaatsen ook de riolering aangepakt en kwamen er veiligere oversteekplaatsen voor fietsers bij. En tijdens de werkzaamheden aan de Koningstunnel werd de kruising van de Binckhorstlaan-Mercuriusweg aangelegd.

“De gemeente combineert werkzaamheden waar dat kan”

Mooi resultaat

Het resultaat is niet altijd zichtbaar; de vervanging van de riolering is niet te zien aan de buitenkant, maar gelukkig zijn er wel veel werkzaamheden die een mooi resultaat opleveren. Hieronder ziet u drie belangrijke projecten uit 2019 in beeld.

Wist u dat?

- Den Haag 1800 kilometer riool heeft?
- Het oudste riool in Den Haag uit 1898 is en het nieuwste riool van 2019?
- Per dag een rioolploeg 10 tot 15 meter kan vervangen?
- In 2019 in Den Haag 18,5 kilometer riool is vervangen?
- In Den Haag ongeveer 370 kilometer fietspad (tegelpaden en asfaltpaden) ligt en ongeveer 70 kilometer fietsstroken?
- Binnenkort de 150^e kilometer tegelfietspad wordt geasfalteerd?

 Meer informatie?
denhaag.nl/bereikbaarheid

Den Haag maakt het openbaar vervoer
fiets parkeren op auto orde

De Erasmusweg is veiliger gemaakt voor verkeer. GEMEENTE DEN HAAG

Erasmusweg veiliger en overzichtelijker

De Erasmusweg tussen de Troelstrakade en Loevensteinlaan is opgeknapt. Deze hoofdroute tussen de N211/Lozerlaan en station Moerwijk kreeg een andere indeling. In beide richtingen zijn er nu twee rijstroken voor auto's. Auto's kunnen daardoor beter doorrijden. De weg is veiliger gemaakt voor al het verkeer. Ook is het riool vernieuwd en krijgt groen meer ruimte. De parkeervakken langs de weg zijn breder en liggen iets hoger dan de rijbaan. Hierdoor hebben de boomwortels weer ruimte om te groeien. Lissy van De Jong Snacks op de Erasmusweg: 'Vanwege de werkzaamheden pal voor onze deur en de bereikbaarheid was het door de zure appel heenbijten. Maar het is super mooi geworden.' Vrijdagmiddag 20 december om 15.00 uur gaat de weg weer open. Dat is 2,5 week eerder dan gepland.

De gerenoveerde Koningstunnel. FRANK JANSEN

Koningstunnel eerder open dan gepland

Vijf weken eerder dan gepland ging de Koningstunnel op 24 augustus weer open na een renovatie. De bijna twintig jaar oude tunnel voldeed niet meer aan de veiligheidseisen en was toe aan algemeen onderhoud. Er kwam nieuw asfalt, nieuwe ventilatoren en betere verlichting. Daarnaast werd de waterafvoer verbeterd, vluchtwegen en hulppostkasten aangepast en er kwam een moderner communicatie- en alarmsysteem. Tom Verhaar is een van de ondernemers die veel heeft gemerkt van de werkzaamheden. 'Gelukkig zijn we er op tijd bij betrokken en hebben we goed kunnen communiceren dat er omleidingsroutes waren om bij de Fokker Terminal te komen,' zegt hij. 'Dat de tunnel eerder klaar was, was een aangename verrassing voor ons en zorgde voor veel positieve geluiden.'

Bewoners zijn blij met fietsbrug over Korte Laak. PRIVÉFOTO

Nieuwe brug voor fietsers en voetgangers

Bewoners zijn blij met de nieuwe fietsbrug over de Korte Laak. Deze is er speciaal voor fietsers en voetgangers. Vincent en zijn twee kinderen reden op 4 september 2019 als één van de eersten de nieuwe brug over. Later op de dag opende wethouder Van Asten de brug officieel. De fietsbrug ligt tussen de Aagje Dekenlaan en Geysterenweg. Fietsers, voetgangers en rolstoelgebruikers kunnen de Korte Laak nu gemakkelijk oversteken. Ook is een waarschuwinginstallatie geplaatst, die zorgt dat mensen veiliger de trambaan kunnen oversteken. Verder is de oversteekplaats bij de Erasmusweg veiliger gemaakt voor overstekende fietsers en voetgangers. De fietsbrug maakt onderdeel uit van de Sterfietsroute Wateringse Veld. De gemeente werkt aan een netwerk van snelle, comfortabele en veilige fietsroutes door de stad.

Een gezellige en veilige jaar

De jaarwisseling is een gezellig en sfeervol feest van en voor iedereen. Gemeente, hulpdiensten en honderden vrijwilligers zetten zich in om de jaarwisseling veilig te laten verlopen.

Veel inwoners zetten zich rondom de jaarwisseling in voor hun stad. Zij leveren daarmee een belangrijke bijdrage aan een veilige en feestelijk verloop van de nacht. Zo spreken in sommige buurten bewoners onderling af om op bepaalde locaties geen vuurwerk af te steken. Op de Hofvijver is weer een grote vuurwerkshow met om middernacht het Nationaal Aftelmoment. Het evenement is gratis toegankelijk en wordt uitgezonden door de NOS op NPO1. Na de jaarwisseling maken in veel buurten buurtbewoners samen de straat weer schoon. Speciale vuurwerkzakken zijn hiervoor te krijgen bij de vuurwerkhandel. Wordt uw straat de schoonste van Den Haag? Doe mee met de Schoonste Straat Verkiezing en win een straatfeest ter waarde van € 2.500. Heeft u een idee of wilt u een initiatief starten tijdens de jaarwisseling? Neem dan contact op met uw stadsdeel voor meer informatie.

Schade voorkomen

Gemeente en hulpdiensten proberen jaarlijks de overlast te beperken en schade en slachtoffers te voorkomen. In december verzorgen medewerkers van Halt vuurwerkverlichting aan kinderen op de Haagse basisscholen. Ze delen ook weer kindervuurwerkbrillen uit. De politie treedt verder hard op tegen vernielers en overlastveroorzakers. Het OM past snelrecht toe op personen die

Vuurwerkshow op de Hofvijver met om middernacht het Nationaal Aftelmoment.

ARNAUD ROELOFSZ

tijdens de jaarwisseling strafbare feiten plegen. Waar mogelijk zal schade verhaald worden op daders. Bekende overlastgevers legt de burgemeester een gebiedsverbod op.

Houd het veilig

Helpt u ook mee om de schade te beperken tijdens oud en nieuw? Berg brandbaar materiaal (bijvoorbeeld huisvuil, kerstbomen en bouwmaterialen) zoveel

mogelijk op en zet afvalcontainers binnen of op een afgesloten plek. Tijdens de jaarwisseling zijn vuurkorven, vuurtonnen en terras- haarden toegestaan. Met onderstaande tips voorkomt u schade:

- Plaats het vuur altijd op een open plaats.
- Zet de vuurton/-korf op een paar tegels of op zand.
- Zorg dat het vuur in de korf of ton blijft.

- Plaats geen brandbare materialen tegen het vuur aan.
- Gebruik geen benzine of andere brand versnellende stoffen.
- Houd het vuur altijd goed in de gaten, laat het vuur niet alleen.
- Zorg ervoor dat het vuur stevig staat en niet kan omvallen.
- Zorg voor voldoende blusmiddelen in de buurt van het vuur.
- Blus het vuur aan het eind met water.

Samen de straat schoonmaken op nieuwjaarsdag

1 januari 2019, 10.00 uur. Na een kort nachtje slapen, stappen bewoners van de Bunschotensestraat naar buiten. Bezem in de hand en vegen maar. Binnen twee uur zijn alle vuurwerkresten opgeruimd. Daarmee won de straat de prijs voor de Schoonste Straatverkiezing in Escamp: € 2.500 voor een straatfeest.

De bewoners van de Bunschotensestraat wonnen vorig jaar de prijs voor de Schoonste Straatverkiezing in Escamp. ARNAUD ROELOFSZ

'Wij maken onze straat al 15 jaar samen schoon op Nieuwjaarsdag,' vertelt bewoner Willem Elgershuizen. 'Iedereen rond 'Het Gezellige Pleintje' helpt dan mee opruimen, ook de vuurwerkafstekers. Deze wedstrijd maakte het wel specialer. Het is leuk om

gewaardeerd te worden.' 'Onze straat schoonmaken ging bijna vanzelf. Ik liep als eerste met een bezem naar buiten, andere bewoners haakten aan. Ouders, kinderen, iedereen hielp mee. Ik maakte erwtensoepp, andere bewo-

Ouders, kinderen, iedereen hielp mee

ners zetten de frituur aan of maakten hapjes. Muziekje erbij en opruimen. Met ongeveer twintig bewoners waren we in twee uur

wisseling voor iedereen

Zorg dat de weg vrij toegankelijk blijft voor hulpdiensten. Volg altijd de aanwijzingen van de hulpdiensten op.

Overlast melden

Heeft u overlast door vuurwerk? Of heeft u tips over de opslag, vervoer, handel en het afsteken van illegaal vuurwerk? Dan kunt u dat in aanloop naar de jaarwisseling op verschillende manieren melden.

- Bel direct 112 als u gevaarlijke en verdachte situaties ziet of als u getuige bent van vernielingen.
- Bel de politie via 0900 - 8844 om andere tips over illegaal vuurwerk door te geven.
- Meld via www.denhaag.nl/ meldingen als er iets in de openbare ruimte kapot is.
- Anoniem melding doen kan ook via Meld Misdad Anoniem: 0800 - 7000.

Vreugdevuren

Het college heeft moeten besluiten om de vergunningen voor de vreugdevuren op Scheveningen en in Duindorp dit jaar niet te verlenen. Dat betekent dat er geen vreugdevuren op Scheveningen en in Duindorp zullen plaatsvinden. Ook in Laak en Escamp zijn er dit jaar geen vreugdevuren. Kijk voor meer informatie over de vreugdevuren op www.denhaag.nl/ vreugdevuurscheveningen.

'Samen voor een mooi en veilig feest'

Nog even en het is weer oud en nieuw. Om ervoor te zorgen dat de jaarwisseling een feest is voor iedereen zullen ook dit jaar weer heel veel mensen klaar staan: politie, ambulancepersoneel, brandweer en niet te vergeten talloze vrijwilligers. Voor hen is de jaarwisseling vooral een avond en nacht waarin gewerkt moet worden. Het is in het belang van iedereen dat zij hun werk ongestoord en veilig kunnen doen. Daarbij kunnen zij niet zonder de hulp van alle andere Hagenaars en Hagenezen. Daarom roep ik iedereen op: laten we met elkaar er een heel mooi, vrolijk en veilig feest van maken. Allemaal kunnen we daar onze bijdrage aan leveren. Zodat iedereen in Den Haag met een goed gevoel kan beginnen aan het nieuwe jaar.

Johan Remkes
Waarnemend burgemeester van Den Haag

MARTIJN BEEKMAN

Verkiezing 'Schoonste Straat'

Doe mee en win een prijs Deze jaarwisseling organiseert de gemeente voor de tweede keer de Verkiezing 'Schoonste Straat'. Dit keer is de wedstrijd in alle stadsdelen. Samen met uw burens zorgt u ervoor dat uw straat op 1 januari 2020 voor 13.00 uur is schoongemaakt. Die dag fotografeert een fotograaf uw straat. Doet u ook mee? Meld uw straat aan en maak kans op een straatfeest ter waarde van 2.500. Per stadsdeel wordt een winnaar gekozen. Van 2 tot en met 7 januari kan er op de schoonste straat gestemd worden. Begin januari maakt de gemeente de winnende straten bekend.

Meer informatie?
denhaag.nl/jaarwisseling

Vuurwerkvrije zones en buurten

Op een aantal plekken is het afsteken van vuurwerk verboden. Rond ziekenhuizen, kinderboerderijen en dierenopvangcentra gelden er verplichte vuurwerkvrije zones. Het is hier verboden om vuurwerk af te steken. Deze locaties zijn met borden aangegeven en staan ook op www.denhaag.nl/jaarwisseling. Politie en gemeente handhaven op deze locaties.

In verschillende buurten spreken bewoners samen af om geen vuurwerk af te steken in (een gedeelte van) hun straat. Bijvoorbeeld omdat er veel gezinnen met huisdieren en jonge kinderen wonen. Of misschien is er een ernstig zieke buurman om rekening mee te houden. Bij de gemeente kunt u tot en met 29 december borden aanvragen om duidelijk te maken waar de vuurwerkvrije buurt begint en eindigt. Informeer alle burens goed en maak heldere afspraken. Als sommige burens wel vuurwerk willen afsteken, kunt u voorstellen dit buiten deze buurt te doen. Tips voor het goed organiseren van een vuurwerkvrije buurt staan op www.denhaag.nl/jaarwisseling. Hier kunt u ook de straatborden aanvragen om de buurt te markeren.

De gemeente roept inwoners ook speciaal op om geen vuurwerk af te steken in onze unieke duingebieden, bossen en parken. Dit om de in het wild levende dieren en het Haagse groen te beschermen.

Veilig parkeren tijdens de jaarwisseling

Zet uw auto of motor tijdens de jaarwisseling gratis en veilig in een parkeergarage. U krijgt twee HTM kaartjes gratis om verder te reizen. U kunt gratis parkeren in de volgende garages:

- Scheveningen: BKS Parking Strand, Zwolsestraat 426
- Centrum: Q-Park Haagse Markt, De Heemstraat 301
- Escamp: P1 Leyweg 2, Hengelolaan 170z
- Laak: Q-Park Laakhaven, Rijswijkseweg 27

Meer informatie?
denhaag.nl/jaarwisseling

Afval tijdens de jaarwisseling

Rond de jaarwisseling gaan verschillende afvalcontainers op slot. Breng uw afval dus op tijd weg en leg geen afval naast afgesloten containers.

- Verschillende ondergrondse restafvalcontainers zijn dicht op 31 december en 1 januari.
- Alle containers voor papier, textiel en plastic verpakkingen, blik en drinkpakken worden afgesloten. Houd er rekening mee dat deze containers afgesloten kunnen zijn vanaf 29 december tot en met 2 januari.
- Het is helaas niet mogelijk om uw grofvuil in de periode van 20 tot en met 31 december op te laten halen. U kunt uw grofvuil wel zelf wegbrengen naar een afvalbrengstation. Of een afspraak inplannen vanaf 2 januari via denhaag.nl/afval.
- In het nieuwe jaar gaat de gemeente aan de slag om straten weer op te ruimen. Veel bewoners helpen mee door hun stoep of straat te vegen. Uw vuurwerkafval kunt u kwijt als restafval. Bij de vuurwerkverkooppunten kunt u hiervoor een gratis vuurwerkafvalzak krijgen. Pas op met vuurwerk dat niet is afgegaan. Maak voor de zekerheid het vuurwerkafval nat voordat u het in de zak doet.

Meer informatie?
denhaag.nl/afval

Hoe komt u van uw kerstboom af?

Laat uw kerstboom ophalen of breng hem weg.

- Tussen 2 en 14 januari worden 1 keer per week kerstbomen opgehaald. Kijk op denhaag.nl/huisvuilkalender op welke dagen de kerstbomen in uw straat worden opgehaald. Zet uw boom op de ophaaldag voor 07.45 uur op de stoep.
- U kunt uw boom ook wegbrengen naar het afvalbrengstation aan de Plutostraat of De Werf. Neem uw afvalpas mee, die heeft u nodig om binnen te komen.

Meer informatie?
denhaag.nl/huisvuilkalender

Een van de twee nieuwe stadsbanken op het Paletplein. Ze kwamen er in overleg met Chinese senioren. Ook op andere plekken in de stad zijn nieuwe banken geplaatst.

GERRIT DE HEUS

Zestien nieuwe stadsbanken. Ze staan op plaatsen aangewezen door ouderen en mensen met een beperking. Ook hebben 38 bestaande banken armleuningen gekregen. Wie minder mobiel is, wandelt met meer plezier als er plekken zijn om even te rusten.

Senioren kiezen plek nieuwe banken

An weerszijden van het Paletplein in de Schilderswijk staan sinds kort twee nieuwe stadsbanken. Een aanwinst voor het plein, maar waarom staan ze juist daar? Daar weet de 80-jarige heer K.C. Chung antwoord op. Hij is actief lid en binnenkort voorzitter van Chun Pah, een vereniging van ruim 500 Chinese senioren in Den Haag.

'Aan het Paletplein zijn twee gebouwen met woongroepen voor Chinese ouderen van wie er veel 80-plus zijn,' vertelt Chung. 'Ook op die leeftijd wil je nog graag naar buiten voor een wandelingetje. Maar ergens uitrusten, kon niet. Nu wel. Deze grote banken zijn een mooie plek om samen te zitten, het plein te overzien en te kletsen. Daar komt nog bij dat onze vereniging in de recreatiezaal van de woongroepen bijeenkomsten houdt voor senioren uit de hele stad. Dan is zo'n bankje fijn om op te wachten op vervoer terug naar huis.'

Een echt Haagse bank

De nieuwe stadsbanken zijn een volledig Haags product. Het ontwerp gaat terug op de 'Van Alffbank'. Na de oorlog verschenen de eerste lattenbanken in parken en op pleinen in Den Haag, vernoemd naar de heer Van Alff. Hij was tot 1960 hoofd van de ontwerpafdeling van de toenmalige Plantsoenendienst.

Den Haag plaatst nog altijd lattenbanken in allerlei varianten, maar de basisvorm blijft de Van Alffbank. Ze worden gemaakt door de Haeghe Groep. De nieuwste bankjes hebben een seniorvriendelijk ontwerp. Het verhoogde zitvlak zorgt dat iemand met stramme spieren en gewrichten toch goed kan gaan zitten en opstaan. Armleuningen geven extra houvast. Het tijdloze ontwerp maakt dat de lattenbank overal in Den Haag past.

Tientallen reacties

Chinese senioren hebben gereageerd op een oproep van de Stedelijke Ouderen Commissie (SOC). De gemeente heeft de SOC advies gevraagd over de plaatsing van nieuwe stadsbanken. Waar in Den Haag hebben senioren er het meest behoefte aan? Om alle Hagenaars de kans te geven locaties voor te stellen, heeft de SOC oproepen geplaatst in buurtkranten. Daar kwamen tientallen reacties op binnen.

Zo schrijft een dochter namens haar 98-jarige moeder uit Escamp. 'In de buurt van de Meppelweg wonen veel ouderen die hun boodschappen doen op het Almeloplein. Zij missen nu een bankje om uit te rusten. Een mooie plek met uitzicht op het water is een straathoek bij de Maartensdijklaan.' De SOC heeft deze locatie opgenomen in de voorkeurslijst voor de gemeente. Sinds kort staan er nu twee banken met armleuningen. Zo kwamen er meer verzoeken binnen voor bankjes op de weg naar of in

winkelstraten.

Een echtpaar uit de Heesterbuurt schrijft: 'Wij hebben een bovenwoning en zouden graag als het mooi weer is buiten kunnen zitten. Hier zijn weinig bankjes.' Een andere reactie gaat over het Spui waar senioren vaak buiten staan te wachten om te worden opgehaald na een activiteit in de bibliotheek of het stadhuis. Daar is recent een bank geplaatst. Ook de achterban van stichting Voorall heeft al eerder locaties in de stad aangewezen waar rustplekken worden gemist. De stichting komt op voor de belangen van Hagenaars met een lichamelijke beperking en/of een verminderde conditie. Uiteindelijk hebben de gemeente en de SOC een definitieve keuze gemaakt voor plaatsen die geschikt zijn (voldoende ruimte, goed bereikbaar) en waar de banken veel gebruikt zullen worden.

Samen met senioren

De gemeente wil vaker op deze manier wensen van senioren realiseren in direct overleg met

senioren. Doel is samen werken aan een seniorvriendelijke stad. Ook met het oog op het snel groeiend aantal oudere Hagenaars. De heer Chung waardeert het zeer dat de gemeente vraagt actief mee te denken. 'Senioren weten zelf het beste wat er nodig is. Maar ze worden niet altijd gehoord, dat geldt zeker voor Chinese senioren. Ze spreken weinig Nederlanders en weten de weg bij de gemeente niet goed te vinden. Daarom zijn we nu zo blij met deze twee banken. Het is een mooi begin voor meer samenwerking.'

“
Deze grote banken zijn een mooie plek om samen te zitten
”

Vaccineren blijft belangrijk

Iedereen in Den Haag krijgt de zorg die hij of zij nodig heeft. Vaccinaties tegen besmettelijke ziekten horen daarbij. Daarom krijgen alle kinderen in de leeftijd van 0-18 jaar een uitnodiging voor het Rijksvaccinatieprogramma. Zo blijven we allemaal zo gezond mogelijk.

Het vaccinatieprogramma viert dit jaar haar 62^e verjaardag. Bij de start in 1957 werd gevaccineerd tegen vijf ziekten: pokken, difterie, kinkhoest, tetanus en polio. Nu beschermen we tegen twaalf infectieziekten. Vaders, moeders, opa's en oma's van deze tijd weten niet beter. Vaccineren hoort erbij.

De infectieziekten waartegen we vaccineren komen nog weinig voor. Maar de ziekten zijn niet uitgeroeid. Dat bleek dit jaar toen vier kinderen op een Haags kinderdagverblijf mazelen kregen. Mazelen is voor kinderen die niet

Een baby krijgt de eerste prikken bij het Centrum Jeugd en Gezin (CJG).

FLEUR BEEMSTER

gevaccineerd zijn een gevaarlijk ziekte. Kinkhoest is dat ook. Vaccineren blijft belangrijk. Zo bevorderen we een gezond leven voor iedereen.

Een kind dat deelneemt aan het vaccinatieprogramma is goed beschermd tegen ernstige infectieziekten. Die bescherming stopt niet bij het kind zelf. Een gevaccineerd kind kan de ziekte niet overgedragen. Pasgeborenen

of kinderen die door ziekte of vroeggeboorte nog niet gevaccineerd zijn, hebben die bescherming hard nodig.

Aanvalsplan vaccinaties

Gemeente Den Haag, CJG Den Haag en GGD Haaglanden werken hard aan een vaccinatieprogramma zonder hindernissen. Negen op de tien kinderen is gevaccineerd in Den Haag, maar dat is niet genoeg

om alle kinderen goed te beschermen. Wethouder Kavita Parbhudyal (Volksgezondheid) vindt de lage vaccinatiegraad zorgwekkend. Zij kondigde eerder dit jaar het aanvalsplan vaccinaties aan met mobiele vaccinatieteams, een stadsbrede campagne en betere voorlichting.

 Meer informatie?
cjgdenhaag.nl

Wist u dat...

- We in Nederland streven naar een vaccinatiegraad van 95%?
- Het vaccinatieprogramma in Den Haag wordt uitgevoerd door jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen van CJG Den Haag? De vaccinaties zijn gratis en vrijwillig.
- Het Rijksvaccinatieprogramma dit jaar uitgebreid werd met een prik tegen meningokokkenziekte voor 14-jarigen? Dit is een belangrijke ontwikkeling omdat steeds meer mensen meningokokkenziekte kregen. De ziekte kan leiden tot hersenvliesontsteking of bloedvergiftiging. Het verloop is dan vaak ernstig.
- Aanstaande moeders vanaf 16 december 2019 gevaccineerd worden tegen kinkhoest? Met deze 22 weken prik beschermen zij hun baby vanaf de geboorte tegen deze ziekte.
- Alle 16 en 17-jarigen die achterlopen met de vaccinaties deze alsnog kunnen halen? Zij krijgen hiervoor van RIVM een uitnodiging in de brievenbus.

'Die mazelenuitbraak is iets om over na te denken'

Ik laat mijn kinderen vaccineren omdat mijn kinderen dan minder vaak ziek zijn. Mijn jongste is nu anderhalf jaar. Zij heeft een maand geleden voorlopig haar laatste prik gehad. Op dat moment is het natuurlijk niet leuk, maar ze is er niet ziek van geweest of zo. Ik heb wel gehoord over die mazelenuitbraak. Lastig, het is wel iets om over na te denken. Eigenlijk vind ik dat je

kinderen verplicht moet laten vaccineren. Ik ben vast niet de enige die daar zo over denkt. Ik krijg net als iedereen netjes een oproep van het Centrum Jeugd en Gezin. Ik heb nooit getwijfeld over de vaccinaties.'

Danielle (39), drie kinderen (1½ jaar, 14 en 15 jaar)

'In Australië is vaccineren verplicht'

Ik laat mijn kinderen vaccineren omdat ik dat heel belangrijk vind voor hun gezondheid. Ik woon nu twee jaar in Nederland en iedereen in mijn omgeving denkt daar hetzelfde over. Eigenlijk hebben we er nooit een discussie over. Het is gewoon belangrijk. Dat ouders hun vraagtekens hebben bij het vaccinatieprogramma vind ik slecht. Ik kom uit Australië en daar vind

iedereen het vaccineren belangrijk. Ik heb veel vertrouwen in het vaccinatieprogramma. In Australië ziet het programma er wel anders uit. Daar is het verplicht. Niet gevaccineerde kinderen zijn gewoon niet welkom op het kinderdagverblijf of op de kleuterschool.'

Adam (47), drie kinderen (8 maanden, 6 jaar en 11 jaar)

'Ik praat er met mijn vriendinnen over'

Ik laat mijn kind vaccineren omdat ik weet dat zij zo goed beschermd is. Mijn dochter gaat sinds kort naar de opvang en dat vind ik best spannend. Zeker nu er dit jaar mazelen werd geconstateerd op een kinderdagverblijf in Den Haag. Ze is nu nog niet volledig beschermd. Ja, ik praat er wel met vriendinnen over of zij hun kinderen laten vaccineren. We bespreken het ook als

we horen dat mensen niet vaccineren. Dat vind ik echt niet handig. En als je soms hoort wat de redenen zijn om niet te vaccineren... ja daar hebben we het | wel over.

Shirley (29), één kind (½ jaar)

Partij van de Eenheid tegen discriminatie en uitsluiting

In het hoofdartikel buigt telkens een van de raadsfracties zich over een actueel onderwerp in de stad. In deze editie een artikel van de Partij van de Eenheid.

Als Partij van de Eenheid, strijden wij al jaren tegen uitsluiting, discriminatie, islamofobie, antisemitisme en andere misstanden bij welke instantie dan ook. Wanneer dit soort zaken plaatsvinden bij overheidsinstanties, dan is dat al helemaal ontoelaatbaar. Als burger moet je kunnen vertrouwen op een betrouwbare en veilige overheid en dat geldt zeker voor de politie.

De Partij van de Eenheid was er reeds in 2014 als een van de eersten bij, toen de eerste misstanden bij de Politie Eenheid Den Haag zichtbaar werden. Structureel politiegeweld tegen met name jongeren met een migrantenachtergrond en discriminatie van agenten met een niet-Westerse afkomst, kwamen helaas regelmatig voor binnen ons korps.

De rotte appelen eruit
In samenwerking met het toen-

malige comité Herstel van Vertrouwen, zijn we voortvarend te werk gegaan in de Haagse Raad. 'De rotte appelen eruit!' was ons credo toen en dat werd niet door iedereen gewaardeerd. Anno 2019 zien we eindelijk resultaat. Na het zoveelste incident, waarbij zelfs gesproken werd van het verdelen van Marokkanen, zien we dat de verantwoordelijken worden gestraft en we zien andere politieke partijen langzaam maar zeker de standpunten van de Partij van de Eenheid overnemen. Een goede zaak. Recentelijk zijn aan maar liefst tien agenten aan bureau Hoefkade disciplinaire straffen

uitgedeeld, waarvan één strafontslag.

Een meer divers politiekorps

Als Partij van de Eenheid hebben we, zoals eerder gezegd, altijd gepleit voor het verwijderen van de rotte appelen uit het korps. Er mogen wat ons betreft meer schuldigen worden gestraft aan de diverse politiebureaus.

Daarnaast pleiten wij voor een divers politiekorps, dat daadwerkelijk een afspiegeling vormt van de Haagse samenleving. Geen Harmsen en Pietersen uit Alphen aan den Rijn, maar Ekrem, Rachid en Daniël uit de Haagse Schilders-

wijk en Transvaal. Die kennen hun wijk immers als geen ander en weten precies wat er speelt onder de diverse bewoners.

Eerlijk en rechtvaardig

Veiligheid en dienstbaarheid zijn de kerntaken van onze Haagse politie en wij zijn van mening dat zulks alleen gerealiseerd kan worden door een eerlijk en rechtvaardig politiekorps. Hard waar het moet en vooral zacht waar het kan, zonder vooroordelen of etnische profilering. Zo houden we onze stad mooi en vooral écht veilig en rechtvaardig.

De raad aan het woord

Janice Roopram, Hart voor Den Haag/Groep de Mos

Als raadslid ben ik er voor u. U staat dagelijks centraal in mijn werk en dit is waar ik me iedere dag voor inzet. De zorg in onze stad, de werkgelegenheid en goede voorzieningen voor mensen die het écht nodig hebben zijn belangrijk. Een van mijn grootste successen is extra geld voor activiteiten van de Boodschappen Begeleidingsdienst en meer lief-en-leed straten in de wijken. Zo wordt eenzaamheid onder ouderen aangepakt. Heeft u vragen of goede ideeën? Benader me gerust via janice.roopram@denhaag.nl en dan neem ik graag contact met u op.

Jan Pronk, VVD

Onze vrijheden zijn een groot goed, maar staan onder druk. Steviger integratiebeleid is nodig: de taal leren en aan het werk, geen bijstands-uitkering zonder beheersing van het Nederlands. Weekendscholen controleren, verborgen vrouwen helpen door huisbezoeken bij huwelijksmigranten, vervolging bij huwelijksdwang. Bestrijding antisemitisme heeft prioriteit. En zolang een lhbt'er zich niet veilig voelt, overal in onze stad, is ons werk niet af. Discriminatie en radicalisering pakken we hard aan. Vrijheid beschermen, grenzen trekken en eisen stellen!

Arjen Kapteijns, GroenLinks

Er is brede steun voor onze ambitie om als stad Den Haag in 2030 klimaatneutraal te zijn. Tien jaar lijkt ver weg, maar er moet nog veel gebeuren: we bevinden ons in de grootste verandering sinds de wederopbouw. Als we er samen de schouders onder zetten kunnen we dit tot een succes maken. GroenLinks wil dat deze verandering voor iedereen in Den Haag ook vooruitgang betekent. Als we het slim aanpakken, zorgt de transitie voor veel nieuwe banen voor praktisch geschoolde mensen, lagere energierekeningen en meer lokaal zeggenschap. Daar ga ik voor.

Gehoord op de tribune

“Soms heb ik het gevoel dat wij als bewoners van de wijk Rustenburg-Oostbroek het werk van de gemeente aan het doen zijn.”

Mevrouw Roothaan namens Stichting Theresia – Rustenburg-Oostbroek in de Commissie Ruimte
Onderwerp: Verklaring van geen bedenkingen Theresiakerk

Kort

Vragen over raadspagina

De redactie ontving onlangs vragen over de inhoud van de raadspagina in de Stadskrant. De fracties in de Haagse gemeenteraad zijn zelf eindverantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdragen op deze pagina. Aan de hand van een jaarschema wordt de volgorde van de verschillende fracties en raadsleden bepaald.

Informatie

Wilt u spreken in de raad?

Iedereen kan spreken tijdens raads- en commissievergaderingen over onderwerpen die op de agenda staan. Dit heet 'Stad in de raad'. Voor inlichtingen hierover of om u aan te melden, kunt u terecht bij de griffie: telefoon (070) 353 31 31 of e-mail griffie@denhaag.nl.

Informatie over de raad

Informatie over de raad, de volledige agenda's, besluiten en verslagen van de raad en commissies vindt u op www.denhaag.nl/gemeenteraad. De stukken zijn ook in te zien bij het Den Haag Informatiecentrum (Stadhuis, Spui 70).

Een vergadering volgen

Kijk op www.denhaag.nl/uitzendingenraad of Den Haag TV (Ziggo kanaal 40) voor een live uitzending van de commissie- of raadsvergaderingen.

Adres gemeenteraad

Postbus 19157
2500 CD Den Haag
E-mail: raad@denhaag.nl

Raadsvergaderingen

Donderdag 19 december
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
12.00 uur

Donderdag 16 januari

Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
17.00 uur

 Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

De fracties in de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de inhoud van deze pagina.

Langdurige ziekte gooit alles overhoop in een relatie. En nog extra als je allebei zzp'er bent met een drukke praktijk. Het vergt omschakelen, improviseren en dromen bijstellen. De relatie gaat verder, maar onder compleet andere omstandigheden.

'Even die mantel uit en je laten verzorgen'

Het duurde een tijd voordat Edmee Gosselink (51) het zich realiseerde: 'Een vriendin zei tegen mij: Jij bent mantelzorger. Pas toen zag ik het. Zorgen voor elkaar doet iedereen weleens, maar mantelzorgen houdt nooit op. Je komt in een andere werkelijkheid als de een afhankelijk wordt van de ander.'

Edmee en Koen (62) kennen elkaar nu twaalf jaar. Zij heeft een praktijk voor shiatsu, begeleidt cliënten bij rouw en verlies en geeft leiding aan een shiatsuopleiding. Hij is bouwkundige en projectmanager. Beiden zijn succesvol in hun vak. Hard werken en lange dagen maken. En ondertussen ook nog een pand compleet verbouwen met voor ieder een eigen werkruimte en een eigen appartement. Tot zover lijkt het leven maakbaar.

Apart en samen

Maar dan krijgt Koen allerlei chronische aandoeningen. Vroeger konden ze urenlang samen wandelen, nu heeft hij een actieradius van een paar honderd meter. Alles kost hem inspanning. Medische ingrepen (pols- en rugoperaties, nieuwe knie, bypass) brengen enige verlichting, maar fysiek is hij een schim van wie hij ooit was. Koen moet zijn leven radicaal omgooien en Edmee heeft een extra bal in de lucht te houden: naast haar werk en een hulpbehoevende moeder nu ook

Mantelzorg overkomt je

Edmee realiseerde zich dat ze mantelzorger was, door de opmerking van een vriendin. En zij raadt andere mantelzorgers aan goed voor zichzelf te zorgen.

Kijk op www.denhaagmantelzorg.nl naar wat er allemaal mogelijk is. Of vraag bij de huisarts, bibliotheek of servicepunt XL naar de respijtkaat voor mantelzorgers. Die is samengesteld per stadsdeel en laat zien waar u in de buurt terecht kunt als u er zelf even uit wilt.

Wilt u ook uw verhaal vertellen?

Elke maand vertelt een mantelzorger in de Stadskrant zijn of haar verhaal. Wilt u uw ervaringen ook delen? Stuur een e-mail naar denhaagmantelzorg@denhaag.nl.

 Meer informatie?
denhaagmantelzorg.nl

Edmee Gosselink: 'Zelfs als we hier thuis uit het raam kijken zien we bijzondere dingen.'

HENRIËTTE GUEST

zorgtaken thuis.

'We hebben ieder ons eigen huishouden. Alles goed afgesproken. Apart en toch samen. Maar dat werkt niet meer, zodra de een afhankelijk wordt van de ander. Koen doet liefst nog alles zelf, maar in slechte tijden neem ik het noodgedwongen over. Dat is helaas nogal eens het geval geweest. Dit voorjaar kwam er onverwacht een diagnose met als gevolg opnieuw een aantal zware operaties.'

Heilzame massage

Edmee vertelt het verhaal in haar praktijkruimte. Hier ziet ze vaak cliënten die mede door mantelzorg oververmoeid en overbelast zijn geraakt. Dat is nu meer dan ooit herkenbaar voor haar. Ook zij voelt dat het soms te veel wordt en dat ze beter voor zichzelf moet zorgen. De therapeut kan haar eigen therapie testen. Shiatsu is een vorm van massage, maar ook een filosofie over hoe lichaam en geest samenhangen, vertelt ze. 'Stress bouwt zich op in je hoofd. Shiatsu verlegt de aandacht van het hoofd naar het lichaam. Als het lichaam ontspant, vloeit ook de spanning uit het hoofd. Massage doet wonderen. Ik merk het bij mezelf. Je krijgt weer rust in je hoofd en nieuwe energie.

Dat gun ik iedere mantelzorger. Je moet af en toe die mantel uit kunnen doen en je laten verzorgen.'

'We verwaarlozen het lichamelijke, terwijl daar de sleutel ligt om beter met angst en stress om te gaan. Lekker wandelen, zwemmen of dansen kan hetzelfde effect hebben. Alle zorgen en hersenspinsels parkeren en je lichaam weer voelen. Heerlijk moe worden en ontspannen. Ik zie al voor me dat er in Den Haag een pool komt van therapeuten, masseurs en coaches met een fysiek aanbod voor mantelzorgers. Ik doe graag mee. Daar maak je mantelzorgers echt blij mee.'

Bed & Breakfast

Toen Koen en Edmee aan hun relatie begonnen, hadden ze allebei kort daarvoor een groot verlies te verwerken gehad. Hun beide partners waren overleden. En nu kampt Koen met chronische aandoeningen. Daarom de vraag aan Edmee: denk je weleens waarom wij weer? Edmee: 'Nee. Het is gewoon domme pech. Waarom wij niet? Op wie moet ik boos worden? Dit is onze nieuwe werkelijkheid. We staan midden in het leven en maken er samen iets moois van. Koen moest zijn vak opgeven, maar heeft nu de

werkruimte laten ombouwen tot een Bed & Breakfast. Dat bedrijfje kan hij ondanks fysieke ongemakken goed runnen. Een B&B was nooit onze droom, maar nu het op ons pad is gekomen, gaan we ervoor.'

De nieuwe werkelijkheid betekent ook afscheid nemen van dingen die je graag doet. 'De wereld over reizen zit er niet meer in, maar een weekje Drenthe is ook heel mooi. Zelfs als we hier thuis uit het raam kijken, zien we bijzondere dingen. Een fuut op de gracht die een vis opduikt. Prachtig. Door wat er allemaal is gebeurd, krijg je meer oog voor het wonder van alledaagse dingen. En meer het besef dat morgen alles anders kan zijn. Zo zie je dat iets verliezen ook de kans biedt iets te vinden.'

“
Rust in je hoofd
en nieuwe
energie, dat
gun ik iedere
mantelzorger
”

Ijssculpturen op het strand van Scheveningen

Op het strand van Scheveningen is tot en met 12 januari een expositie te zien van ijssculpturen. Dit jaar is het thema Frozen Magic. Meer dan 22 kunstwerken, verdeeld over 12 scènes, nemen de bezoekers mee in de wonderlijke wereld van magie. Nieuw dit jaar is de Funskaats Ijsbaan waar je kunt

schaatsen met uitzicht op zee en strand. De Funskaats Ijsbaan en de Ijssculpturen Expositie zijn dagelijks geopend van 10.00 tot 19.00 uur. Tijdens de kerstvakantie tot 20.00 uur.

 [Meer informatie?
cooleventscheveningen.nl](http://cooleventscheveningen.nl)

Dit jaar is het thema Frozen Magic.

CASPER VAN DORT

Winternachten festival

15 JAN Ruim honderd schrijvers, dichters en spoken word-artiesten uit binnen- en buitenland komen van 15 t/m 19 januari naar Den Haag. Vijf dagen lang zijn er optredens, gesprekken, discussies, interviews, voordrachten, films en muziek in onder meer Theater aan het Spui, Filmhuis Den Haag, Paard, Theater Dakota, Zuiderstrandtheater en de

bibliotheken Schilderswijk, Ypenburg en Nieuw Waldeck. Writers Unlimited Winternachten Festival Den Haag bestaat 25 jaar. Sinds de start in 1995 is het festival uitgegroeid tot het belangrijkste jaarlijkse literatuurevenement van Nederland.

 [Meer informatie?
writersunlimited.nl](http://writersunlimited.nl)

Het festival bestaat 25 jaar.

SERGE LIGTENBERG

Expositie 'Een beeld zegt meer dan 1000 woorden'

Afgelopen zomer hebben (zorg) medewerkers van Haagse Wijk- en Woonzorg (HWW zorg) de workshop 'Eén beeld zegt meer dan duizend woorden' gevolgd van stichting GetOud. In deze workshop leerden zij om met hun mobiele telefoon de dagelijkse mooie en soms ook ontroerende

momenten van bewoners van de verpleeghuizen van HWW zorg vast te leggen. Ongeveer honderd van deze foto's zijn tot en met 28 december te zien in het Atrium van het stadhuis.

 [Meer informatie?
getoud.nl](http://getoud.nl)

Vraagelkaar verbindt buurtgenoten in de winter

19 DEC Vraagelkaar verzorgt in december en januari gezellige bijeenkomsten met gratis high tea en workshops. Zo is er donderdag 19 december van 14.00 tot 16.00 uur een geluksroulet in Wijkcentrum Moerwijk. Maandag 13 januari is er een Vraagelkaarcafé in restaurant Gember van het Fotomuseum. U kunt een kerstlichtje maken, ontspannen met stoelyoga, genieten van een sprankelende dansworkshop of gewoon gezellig praten. Zo komt u in contact met buurtgenoten die het ook leuk vinden om samen iets leuks te doen, zoals wandelen of een kaartje leggen.

Vraagelkaar brengt juist in deze donkere wintermaanden buurtgenoten met elkaar in contact. Tijdens de bijeenkomsten kunt u aangeven wat u leuk vindt om te doen; wandelen, fietsen of een keer naar het museum of het theater gaan. Ook als u het leuk vindt om iets voor een ander te betekenen: tuinieren, koken of een keertje de hond uit te laten. De bijeenkomsten zijn gratis, maar u moet zich wel van tevoren aanmelden.

 [Meer informatie?
vraagelkaar.nl/cafe
\(088\) 787 89 01](http://vraagelkaar.nl/cafe)

Workshops Haags Kinderatelier

22 DEC Na 25 jaar stopt Het Haags Kinderatelier met organiseren van vakantiewerkshops. Ouders en kinderen van 3-13 jaar die deze kerstvakantie nog een laatste keer mee willen doen zijn van harte welkom tussen 22 december en 6 januari in Atelier Van Speijk.

Er zijn ook familiewerkshops, waarbij ouder/verzorger en kind ieder een deel van het kunstwerk maken. Deze keer over de Sprookjes van 1001 Nacht, Prinses op de Erwt, of Bauhaus en De Stijl.

 [Meer informatie?
haagskinderatelier/agenda](http://haagskinderatelier/agenda)

Medewerkers HWW zorg fotografeerden bewoners van verpleeghuizen.

GETOUT

Zwemmen in de kerstvakantie

Zwembad het Hofbad en het Zuiderpark zijn de hele kerstvakantie open. Zwembad het Zuiderpark zelfs op Tweede Kerstdag. Tijdens de kerstvakantie zijn er verschillende leuke activiteiten in zwembad het Zuiderpark, bijvoorbeeld Super Soaker Tuesday en disco-zwemmen. Zwembad de Blinkerd, de Houtzagerij, Overbosch en de Waterthor zijn een deel van de vakantie open voor vrij zwemmen. Heeft u een vakantiepas? Hiermee kan uw kind met korting komen zwemmen

 [Meer informatie?
denhaag.nl/zwemmen](http://denhaag.nl/zwemmen)

Nieuwjaarsduik in de Noordzee

1 JAN 10.000 mensen beginnen het nieuwe jaar met een duik in het ijskoude water van de Noordzee. Ter hoogte van de Pier en het Kurhaus is ieder jaar de grootste nieuwjaarsduik van Nederland. Inschrijven kan vanaf 10.30 uur. Rond 11.45 uur is er een gezamenlijke warming-up met muziek. Om 12.00 uur gaat de duik van start. Meedoen kost 3 euro. De opbrengst gaat naar een goed doel. De nieuwjaarsduik trekt altijd veel deelnemers en toeschouwers. Kom dus met het openbaar vervoer of de fiets.

 [Meer informatie?
denhaag.nl](http://denhaag.nl)

GAPS PHOTOGRAPHY/ARJAN DE JAGER

Wintervuurwerk op het strand

22 DEC Zondag 22 december is de laatste winterse vuurwerkshow op het strand van Scheveningen ter hoogte van het Kurhaus. De show begint om 18.00 uur en is vrij toegankelijk voor iedereen. Bij slecht weer kan de vuurwerkshow worden afgelast. Kom met het openbaar vervoer of de fiets.

 [Meer informatie?
vuurwerkfestivalscheveningen.com](http://vuurwerkfestivalscheveningen.com)